

HARJUMAA AASTA KÜLA 2024 ANKEET

1. KÜLA/ALEVIKU/KÜLADE PIIRKONNA NIMI: **ALAVERE KÜLA**
2. VALD: **ANIJA VALD**
3. POSTIAADRESS: **KOSE MTN 1, ALAVERE KÜLA, 74401**
4. KODULEHT (või muu ametlik teavituskanal, nt FB leht): <https://www.facebook.com/alaverekyla>
5. ANKEEDI ESITAJA: **ALAVERE KÜLAARENDAJATE SELTS**
5. KONTAKTISIK KÜLAS: **MEELI KUUL**, +372 5556 1947, meeli_k@hotmail.com
6. KÜLAELANIKE ARV (2023 seisuga): **360**

7. Küla lühitutvustus (max 10 lauset)

Alavere küla asub Anija valla äärel Kose ja Kehra vahel. Alaveres elab 2024. aasta seisuga 345 inimest ja sellega on küla valla kolmas suurim keskus. Alaveres on asunud mõis, millest alles on vaid mõni mõisakompleksi hoone, nt Alavere rahvamaja, kus peamiselt toimuvadki kogukonna sündmused ja huvitegevus. Külas on ka endine looduskaitsealune mõisapark, mida kogukond peab märgiliseks Alavere sümboliks. Pargis asub külaplats, kus külaselts koostöös rahvamajaga korraldab traditsioonilisi küla sündmusi. Alavere on elanike poolest üsna noor küla, kus märkimisväärne osa rahvastikust on lapsed. Külas asub terviklikult komplekteeritud lasteaiad ja põhikool (ca 80 last), mille juures tegutseb ka väike raamatukogu ja noortekeskus. Alaveres asub pood ja pakiautomaat, mis teenindab paljusid ümbritsevaid külasid. Alavere külal on pikk külavanema ja külaseltsi traditsioon, mis on saanud uue hingamise 2024. aasta alguses kui valiti uus külavanem ja vahetus enamik külaseltsi juhatusest.

8. Millised organisatsioonid, seltsid, huvigrupid külas tegutsevad?

Alavere külaarendamise Selts MTÜ on suurima liikmeskonnaga vabaühendus külas. Külaselts on loodud detsembris 2004 ja saab käesoleval aastal juba 20-aastaseks. Ankeedi esitamise seisuga on külaseltsi liikmeid 47, kes on tasunud liikmemaksu ja selle alusel põhikirja järgi liikmeid arvestatakse.

Alavere Spordiklubi MTÜ on teine tegutsev vabaühendus külas ning spordiklubi on hea koostööpartner külaseltsi ja rahvamaja sündmuste juures.

Alavere rahvamajas käivad koos nii laste kui täiskasvanute huviringid nagu rahvatants, keraamikaring jne, kes moodustavad samuti huvigrupi.

Alaveres tegutseb pigem väikese küla kohta mitmeid ettevõtteid, mis külaelu arendamisse ja sündmuste toimumiseks oma panuse annavad ja igapäevaelus kohalikke töökohti pakuvad. Näiteks asub külas kaks suurt põllumajandusettevõtet, lihatööstus, puidutööstus jne.

9. Millised on küla peamised eesmärgid? Kas on olemas küla

arengukava/kogukonna ühistegevuse kava?

Alaveres on praegu suur eesmärk rajada uus korvpallikonstruktsioon koolimaja juurde varasema katkise asemel. Selleks koguti raha õnneloosiga Alavere pere- ja laadapäeval augustis ning elanikud on teinud annetusi. Külaselts tegutseb nüüd, et kogutud rahaga suuta tarvilik soetada ja talgute korras

paigaldada. Külal on ka pikemaid eesmärke tegevuste näol, mis on esitatud Anija valla arengukava ettepanekutena ning olemas on lühiajaline tegevuskava aastateks 2024-2025, kuid külaselts soovib külale koostada põhjalikuma arengukava ja viia läbi kogukonnaga koostöös seminare kaugemate eesmärkide seadmiseks.

10. Milliseid traditsioonilisi ettevõtmisi on külal (külasiseselt; koos teiste

küladega või partneritega)?

Alaveres toimuvad iga-aastaselt külaseltsi ja Alavere piirkonna kultuurijuhi koostöös traditsioonilised sündmused nagu kevadine talgupäev mais, Alavere kodukohvikutepäev ja Alavere jaanituli juunis, Alavere pere- ja laadapäev augustis, samuti külakoosolekud, vajadusel muud talgupäevad. Enamik sündmusi korraldab Anija valla kultuurikeskuse piirkonna kultuurijuht ja külaselts koostöös. Alavere ja kõrvalküla Uuearu moodustavad tihti ühe kogukonna, näiteks on küladele valitud ühine külavanem.

11. Õnnestunud algatused ja ettevõtmised 2022-2023 aastal (eesmärk, mida

tehti, kui palju inimesi kaasati, kes oli sihtrühm, kes rahastaja või tehti omavahenditega).

Alavere pargi taasrajamine – Anija Vallavalitsuse projekt koostöös külaseltsiga. Kogukond on soovinud pargi rajamist ja püüdnud sellele kaasa aidata üle kümne aasta. Alavere mõisa pargi maaüksuse detailplaneeringule anti sisend juba 2013. aastal. 2022 saavutati kokkulepe, et pargi projektile taotletakse LEADER toetust ja vald omaosaluse eraldab. Alavere pargi projekt viidi ellu 2023. aastal kärbitud mahus, kuid kogukonna jaoks tähtis asi sai tehtud ja soovime külaseltsi, valla, lasteaia ja kooli koostöös parki edasi arendada. Praegu on rajatud terviseraja multšteed, külaplatsile valgustus ja lastele atraktsioone. Külaseltsi talgute korras sai külaplatsile kevadel ehitatud lava. Pargi edasi arendamiseks tuleb tõenäoliselt külaseltsil püüda taotleda toetusi ja omaosaluses leppida kokku vallavalitsuse ja/või seltsi liikmetega. Parki on planeeringul ettenähtud välitreeningu ala, pinke, paviljon, õuesõppe rajad jne.

Alavere kodukohvikutepäeva traditsioon – esimene Alavere kodukohvikutepäev toimus 2021. aastal ja osutus kohe populaarseks. 2024. aasta 8. juunil toimub Alavere kodukohvikutepäev juba neljandat korda ja seda sündmust peavad oluliseks nii kohvikute avajad kui külastajad piirkonnast ja kaugemalt. Kodukohvikuid on külal avatud igal aastal vahemikus 5-10 kodus. Kodukohvikutepäeva korraldavad koostöös Alavere Külaarendamise Selts ja Alavere rahvamaja.

Alavere pere- ja laadapäeva traditsioon – juba aastast 2016 on vahetult enne kooli korraldatud perepäeva, mis on kõigile tasuta. Vähe on üritusi, kus lastel on tasuta võimaldatud batuut, erinevad sportlikud tegevused, mängujuhid, teater, show vms. See kokku nii uusi kui vanu elanikke ja eriti armastatud sündmus perede poolt. Enim osalejaid oli käesoleval aastal, kui laadale tuli müüjaid rohkem kui 20 ja osalejaid oli vähemalt paarsada. Perepäeva korraldamise jaoks on kuni tuhat eurot saadud Anija valla kultuurikeskuse eelarvest, kuid enamik spordimänge ja tegevusi viiakse läbi vabatahtliku tööna.

12. Milliseid ja kellele suunatud tegevusi on plaanis ellu viia aastal 2024/25?

August 2024	Alavere pere- ja laadapäev	Korraldusse on kaasatud kogukond ja ettevõtted. Toimus laat, külaseltsi õnneloos, sportmängud, võrkpalliturniir, lastele teadusteater, batuut jne.
-------------	----------------------------	--

September - oktoober 2024	Elanikkonnakaitse vajaduste väljaselgitamine	Külakoosolek ja külaseltsi juhatuse koosolek. Ettevalmistused, vallavalitsusega koostöö ja taotluse koostamine osalemaks Kodanikuühiskonna innovatsioonifondi 2024. aasta taotlusvoorus.
Oktoober - november 2024	Alavere mõisapargi seisukorra ülevaatus	Anija vallavalitsusega on kokku lepitud, et mõisapargi puudele tuleb teostada ülevaatus koos Keskkonnaametiga. Pargipuude olukord ja pargi heakord on kogukonna jaoks väga oluline ja park vajab hooldustöid.
November - detsember 2024	Alavere Külaarendamise Seltsi 20. sünnipäeva üldkoosolek	Külaseltsi sünnipäevale pühendatud koosoleku korraldamine ja läbiviimine koostöös külaseltsi liikmetega, juubeli tähistamine.
Detsember 2024 - veebruar 2025	Küla ettevõtjate ja teenuste info koondamine	Piirkonna ettevõtjate, teenuste ja toodete pakujate info kogumine ja avalikustamine. Nii lihtsustame kodulähedase toote/teenuse leidmist, uute elanike kohalikku ellu sulandumist ja elavdame piirkonna elu. Kogukond kaasatakse info kogumiseks.
Veebruar - märts 2025	Külaseltsi üldkoosolek	Kutsutakse külaseltsi liikmeid ja uusi liikmeid või külaarendamisest huvitatuid. Majandusaasta aruande kinnitamine, uue aasta tegevuste arutelu, kevadtalgute kavandamise algus ja muud teemad.
Märts-mai 2025	Alavere ja Uuearu külade ühise tegevuskava uuendamine ja arengukava plaan	Alustatakse arengukava koostamist. Ühtlasi uuendatakse tegevuskava leppides kokku kogukonnaga lähiaastate plaanid ja tegevuskava esitatakse Anija vallavalitsusele.
Aprill - mai 2025	Alavere talgupäev	Traditsiooniline talgupäev, kus varem külakoosolekul otsustatud talgutööd tehakse koos kõigi soovijatega.
Märts - aprill 2025	Kogukonna inspiratsioonipäev	Kogukonna inspiratsioonipäev oleks esmakordne sündmus, kuhu on oodatud kogukonna liikmed ja vallavalitsuse esindajad. Mõte kutsuda motiveerivaid kõnelejaid esinema. Samuti on kogukonnal võimalik koos istuda ja arutada tuleviku ja piirkonna võimaluste üle. Ühtlasi püüame varasemate tegevuste ja sündmuse arutelude põhjal koondada küla arenguplaanid hiljem dokumendiks.
Juuni 2025	Alavere jaanituli	Pargis külaplatsil lõke, toimuvad mängud, esineb bänd.
August 2025	Alavere perepäev	Korraldusse on kaasatud kogukond ja ettevõtted. Toimub laat ja tegevused kogu perele.

13. Kuidas olete külakogukonnana kaasa aidanud:

a) kohapealse ettevõtluse arengule: kohalikud ettevõtted on toetanud külaelu sündmusi läbi aegade. Tavapärane on, et näiteks sündmustel on auhindadeks lähedal asuvate ettevõtete tooteid ning kogukond korraldajana saab vastu pakkuda reklaami ja tänusõnu. Lähiajal on plaanis hakata koondama ettevõtjate infot, et seda saaks jagada ja kutsuda üles kasutama just kohalikke teenuseid ja soetama piirkonna ettevõtjate tooteid.

b) heakorrale, keskkonnahoiule, mälestiste või kultuuripärandi kaitsele: külal on talgute traditsioon. Peamiselt on talgud olnudki pühendatud heakorrale, korjatud on prügi ja koristatud looduskaitsealust mõisaparki. Samas on talgute käigus paigaldatud ka näiteks küla lipuvarras ja ehitatud külaplatsi lava.

c) haridus- ja kultuurielule, traditsioonide säilimisele, põlvkondadevahelise sideme tugevdamisele: Alavere rahvamaja on piirkondlik kultuuri korraldaja ja hoidja. Koostöös rahvamajaga viime ellu traditsiooniks saanud sündmusi ning kooliga koostöös oleme ostnud ja paigaldanud kooli staadionile lauatennise laua ning korvpallistatiivi, mis on mõeldud avalikuks kasutamiseks. Huvitegevuse arendamiseks on külaselts projekti toel ostnud rahvamajja keraamikaahju, mida kasutavad rahvamajas nii koolilapsed, kui ka täiskasvanud ning korraldatakse erinevaid töötubasid.

Traditsiooniliselt toimub Alaveres lasteaiaste kontsert eakatele, mis on armas sündmus, mis liidab küla lapsi ja vanu. Lasteaed korraldab lisaks vanavanematepäeva puhul kontserdi mudilaste vanavanematele.

14. Kuidas tutvustate küla lugude ja traditsioone? Kas talletate küla ajalugu?

Külal on oma Facebooki leht, kus postitame erinevat infot külas toimuvate kultuurisündmuste, huvitegevuse, üleskutsete jmt kohta. Selle lehe põhjal on tekkinud lausa omamoodi blogi. Külal elab mitmeid põlvkondade kaupa põliselanikke, kes ajalugu oskavad rääkida ja seda talletanud on. Traditsiooniliseks saanud sündmusi reklaamitakse ka naabervaldade sotsiaalmeediagruppides ja piirkondlikus ajalehes Sõnumitooja.

15. Kuidas toimub küla ja kohaliku omavalitsuse koostöö?

Vallavalitsus korraldab regulaarselt külaesindajate ja vabaühenduste ümarlauda, vabariigi aastapäeva tähistamisele kutsutakse ka külavanemaid ja Alavere küla ning vallavalitsuse vahel on suhtlus pigem tihe, üldjuhul igapäevane. Algamas on koostöö elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse vaates. Kohaliku omavalitsus on aidanud projektide puhul omaosaluse katmisega.

16. Miks peaks teie küla/külade piirkond/alev saama Harjumaa Aasta külaks?

Alavere külaselts saab sel aastal 20-aastaseks. Külal on olnud kogukondlik liikumine oma aktiivsemate ja vähem aktiivsete aegade läbi kümnendite. Viimastel aastatel on küla silma paistnud nii varasemate traditsioonide säilitamise kui uute tekitamisega. Tiitliga kaasnev tundus tooks Alavere sündmustele inimesi ka kaugemalt. Kogukondlik tegevus on pärast pandeemiaaegset vaikust taas elustunud ja eestvedajatena kokku saanud motiveeritud inimesed. Harjumaa aasta külaks valimine oleks tunnustuseks tervele kogukonnale ja inspireeriks saada ühtehoidvamaks ning tunda uhkust oma koduküla üle.

17. Kui soovite veel lisada, mis on teie külas erilist, silmapaistvat või kust leiada

lisa materjali, siis pange see siia kirja.

<https://www.facebook.com/alaverekyla> leiab varasemate sündmuste infot ja pilte ning kevadise küla rahuloluküsitluse tulemused. Püüame teha väikeseid silmapaistvaid asju küla heaks iga päev.